

BESLUIT GERRIT KROLBRUG: OUDE BESTUURSCULTUUR IN DE PRAKTIJK

Op het Groningse stadhuis overheerst een verouderde bestuurscultuur. Daarin worden beslissingen uiteindelijk niet genomen op basis van argumenten, maar zijn ze het resultaat van een zich bijna automatisch ontrollend politiek proces. In zo'n proces is bepalend wat er aan het begin in wordt gestopt: dat komt er aan het eind uit. Tot die conclusie komen we als Gerrit Krolbrugcomité als we ons hier afvragen hoe het kan dat de raad voor een hoge brug koos. Onze bevindingen spelen ook mee als we naar onze verdere activiteit kijken.

'Oude bestuurscultuur' is vaak een abstract begrip. Ook voor bestuurders die er mogelijk een rol in spelen. Zelfkritisch nagaan of het eigen gedrag onderdeel is van die cultuur, is niet eenvoudig. De besluitvorming over de Gerrit Krolbrug is een goed voorbeeld. Het begon zo mooi, maar uiteindelijk bleek de keuze voor een hoge brug toch volgens een voorspelbaar scenario te zijn verlopen. Eind vorig jaar nog hielden gemeenteraad en Kamer de minister voor dat de bewonersvariant moest worden uitgewerkt. Een motie drong raad breed aan op een lage brug. Laag, want de brug vormde een belangrijke dagelijkse verbinding voor heel veel langzaam verkeer en moest ingepast worden in een dicht bewoond gebied. Draagvlak was belangrijk. Hartverwarmende contacten met raadsleden van coalitie en oppositie versterkten onze verwachtingen. Tot voor kort. Zonder dat er nieuwe inzichten op tafel kwamen, koos de gemeenteraad toch voor een hoge brug. Hoe kan dat?

Om die draai te begrijpen, moeten we *niet* naar de argumenten kijken. Ook voor wie er onbevooroordeeld naar kijkt, is aangetoond dat een hoge brug er niet voor zorgt dat fietsers minder vaak voor de brug moeten wachten. En zelfs als het wel zo zou zijn: de gemiddelde bruggebruiker vindt het geen bezwaar. Als het om de veiligheid en het comfort van het langzame brugverkeer gaat, zien we dat er de argumenten van de Fietsersbond en Toegankelijk Groningen niet gehoord werden. Dat de brughoogte niet relevant is voor een veilige scheepvaart werd ook genegeerd. De argumenten deden er ook niet toe. De besluitvorming is niet bepaald door feiten maar door veronderstellingen.

Die zijn afkomstig van Rijkswaterstaat en zijn al in het begin van het traject omarmd door de betrokken gemeentelijke dienst. De wethouder die de brug in portefeuille heeft, is daar eerst passief, maar uiteindelijk actief in mee gegaan. Daarna treedt het mechanisme in werking dat de collega-wethouders niet tegen de eerstverantwoordelijke wethouder ingaan, waarna de collegepartijen niet tegen hun college ingaan. Oude bestuurscultuur bij uitstek.

De noodzakelijke tegenspraak ontbrak. Die moest van buiten komen, van ons comité en zijn organisaties. We kwamen met een bruikbaar, breed gedragen alternatief én met serieuze weerleggingen van wat Rijkswaterstaat voorspiegelde. Maar voor een raadsmeerderheid telde dat niet, want (citaat) "Wij gaan af op wat het college zegt" of "We beschouwen dit als een gegeven" (waarmee een kostbare bochtverruiming de besluitvorming in werd gerommeld). De laatste schakel in de tegenmacht, de controlerende taak van de raad, viel weg. Fnuikend voor de kwaliteit van besluitvorming.

Toch, we voelen ons als comité gesterkt door de enorme steun van de inwoners. Daarom gaan we nu politieke en juridische vervolgstappen onderzoeken. Om beslissingen wellicht ten halve te keren, zonder ten hele te dwalen. Daarna houdt het voor het Gerrit Krolbrugcomité op: we zullen niet meedenken over de verfraaiing van de brug of de tijdelijke vervanging. Er is een grens aan de rooibouw die je kunt plegen op betrokkenheid. Wel nodigen we iedereen uit, 'onze' organisaties, maar ook de ouders van de scholieren die dagelijks de brug oversteken, om zelf actief te worden voor een veilige inrichting van brug en omgeving. Bewonersorganisaties zullen ze daarbij ondersteunen.

Eén advies voor wie in actie komt: leg vooraf vast waarover te praten valt, bijvoorbeeld wel of niet een rotonde, toch een bredere brug, toch een pure fietsbrug? Voorkom dat participatie een bestuurlijk speeltje wordt.

Namens het Gerrit Krolbrugcomité, Chris van Malkenhorst, voorzitter